

Franz Pottger

Albert Franz Pottger (Pöttger) is geboren op 8 juli 1920 in Batavia, NOI. Hij was de zoon van Frans Nicolaas Pottger, een Duitser, en zijn derde vrouw Dorothea Albertina Hermina Carp. Franz had een broer Ferdinand en een zus Ernestine.

Franz was scout in 1932 bij de J.B. van Heutzgroep in Soekaboemi, de groep waar ook Peter Leembruggen lid van was. De troep had vier patrouilles: De Uilen met PL Frans Pottger, Herten met PL Jurry Peters, Raven met PL Anton Raven en Katten met PL Peter Leembruggen.

姓名 Name	爪哇 PÖTTGER Albert	番号 No.	爪哇 99545
生年月日 Date of Birth	1920-7-8	所属部隊 Unit	111.Loochtvaart
職階 Rank	ber. sergeant wtl. (1942) 陸 伍長	捕獲年月日 Date of Capture	昭和 17 年 3 月 9 日
捕獲場所 Place of Capture	Batavia (Java)	職業 Occupation	
捕獲先 Destination of Report		特記事項 Remarks	49352

補綴欄 Other Information
17.1.27 泰務院 11 水電

Tijdens de mobilisatie was ingedeeld bij de Militaire luchtvaart. Hij werd krijgsgevangen genomen door de Japanners en heeft gevangen gezeten in diverse kampen op Java. Op 18 januari 1943 gaat hij vanaf kamp 8^e Bataljon in Malang naar kamp 10^e Bataljon in Batavia. Op 25 januari gaat hij met de Tacoma Maru 2 met 2000 Nederlandse krijgsgevangenen naar Singapore. Daar komen ze vier dagen later aan en gaan naar Changi kamp. Op 5 februari 1943 gaat hij met een treintransport naar het begin van de Birmaspoorweg in Ban Pong. De reis duurt vijf dagen.

De Birma-Siamspoorweg, Birmaspoorweg of Dodenspoorlijn was een spoorlijn van 415 km tussen Non Pladuk in Thailand (Siam) en Thanbyuzayat in Myanmar (Birma). De spoorlijn was voor de Japanse bezetters nodig om een directe verbinding naar de kust van Birma te creëren, zodat Japanse schepen niet meer om het hele schiereiland hoefden te varen.

Het werk aan de spoorlijn begon op 16 september 1942 en werd 16 maanden later voltooid. Er werd gebruikt van oude spoorlijnen die onder andere op Java en andere bezette gebieden in Zuidoost Azië ontmanteld werden. De Japanners maakte gebruik van krijgsgevangenen en burgers om de spoorlijn aan te leggen. Er werd aan de beide uiteinden van de spoorlijn in Thailand en in Birma begonnen met werken. Alle krijgsgevangenen werden in groepen onder de kampen verdeeld die naast de rivieren Khwae Yai en Khwae Noi waren geplaatst. Als een traject klaar was, ging een groep naar een volgend werkkamp om aan een volgende traject te werken. In de zomer van 1943 werd de zogeheten 'Speedo-tijd' door de Japanners ingevoerd. De dwangarbeiders moesten zich dubbel inspinnen om het spoor af te krijgen. De dwangarbeiders ontmoeten elkaar in oktober 1943 in Konkuita.

Tijdens de aanleg stierven per dag gemiddeld 75 arbeiders. 15 000 krijgsgevangenen stierven aan uitputting, ziekte en ondervoeding (7000 Britten, 4500 Australiërs, 130

Amerikanen en 3000 Nederlanders). Daarnaast stierven ongeveer 100 000 Thaise en Indonesische romoesja's en Birmaanse en Maleisische dwangarbeiders bij de aanleg.

Na de voltooiing van de spoorweg in december 1943 bestond het werk uit onderhoud en reparatie van schade door geallieerde bommenwerpers. Ook moest er bijvoorbeeld hout gekapt worden om de stoomtreinen te laten rijden. De werkkampen lagen vaak naast vitale punten van de spoorweg, waardoor bombardementen ook veel slachtoffers en gewonden onder de dwangarbeiders maakten. Op een aantal plekken werden ook hospitaalkampen ingericht. Een deel van de krijgsgevangenen die gewerkt hadden aan de aanleg, werden als dwangarbeider naar Japan verscheept.

Zijn halfbroer Frans Nicolaas Pottger, Jr. (15 mei 1893) werd in de oorlog geïnterneerd in kamp Baros 5.

Na de oorlog trouwde hij met Bianca Wilhelmina Dandrieu. Ze kregen een dochter en verhuisden in 1957 naar de VS. Ze zijn gescheiden in 1970 en hij hertrouwde met Anne Rosine Wilhelmine Pottger op 18 augustus 1972 in Burbank, California. Hij overleed op 29 september 1995 in Sylmar, California, USA.

Meer informatie

[gegevens over familie pöttger - genealogie - genealogie.startpagina.nl](#)

Het levensverhaal van een Indische padvinder, 2001, Peter van Leembruggen

[Japanse interneringskaarten, Surname: Pottger | Nationaal Archief NAAM \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

Logboek Peter van Leembruggen, 1933 – 1955, Archief Nationaal Scoutingmuseum Baarn.

[Birma-Siam-spoorweg - Wikipedia](#)

[De Birma-spoorlijn - Spoorlijn van de dood | Historiek](#)

[Birma-Siam Spoorweg - SHBSS](#)

[Birma-Siam-spoorweg](#)

[Birma-Siam-spoorweg](#)

[Java Party 10](#)

[Java Party 10](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.